| | |
|---|---|
| Väljaandja: | Haridus- ja teadusminister |
| Akti liik: | määrus |
| Teksti liik: | algtekst-terviktekst |
| Redaktsiooni jõustumise kp: | 08.02.2026 |
| Redaktsiooni kehtivuse lõpp: | |
| Avaldamismärge: | RT I, 05.02.2026, 20 |

# Riikliku uurimistoetuse taotlemise, taotluse hindamise, toetuse määramise ning toetuse tagasinõudmise täpsemad tingimused ja kord

Vastu võetud 02.02.2026 nr 6

Määrus kehtestatakse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse§ 22 lõike 4 alusel.

## 1. peatükk
## Üldsätted

### § 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega reguleeritakse riikliku uurimistoetuse (edaspidi *uurimistoetus*) taotlemise, taotluste hindamise, toetuse määramise ning toetuse tagasinõudmise tingimusi ja korda.

### § 2. Kohanemistoetus

Kohanemistoetus käesoleva määruse tähenduses on teadus- ja arendustegevuse poliitika rakendusüksuse Sihtasutuse Eesti Teadusagentuuri (edaspidi *rakendusüksus*) poolt teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 23 lõike 2 alusel kehtestatud määruse alusel eraldatav toetus.

### § 3. Sissetuleva järeldoktori toetus

Sissetuleva järeldoktori toetus käesoleva määruse tähenduses on rakendusüksuse poolt teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse § 23 lõike 2 alusel kehtestatud määruse ning haridus- ja teadusministri 26. oktoobri 2023. a käskkirja nr 291 „Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „TjaA rahvusvahelistumise toetamine: ühendumine rahvusvahelise teadmiste turuga" elluviimiseks" alusel eraldatav toetus.

### § 4. Tagasipöörduva teadlase toetus

Tagasipöörduva teadlase toetus käesoleva määruse tähenduses on rakendusüksuse poolt aastatel 2016–2023 eraldatud toetus, mille eesmärk oli väljaspool Eestit töötanud Eesti kodanikest või residentidest teadlaste tagasipöördumise toetamine Eestisse.

### § 5. Uurimistoetuste liigid

Uurimistoetused on:
1) järeldoktorigrant;
2) stardigrant;
3) rühmagrant.

### § 6. Uurimistoetuse andmise eesmärk

(1) Järeldoktorigrandi eesmärk on toetada Eestis doktorikraadi omandanud isikut teadus- ja arendustegevuse kogemuse saamiseks välisriigi teadusasutuse, rahvusvahelise teadusorganisatsiooni või teadusmahuka ettevõtja (edaspidi *koostööasutus*) juures, et aidata kaasa isiku iseseisva teadlaskarjääri alustamisele.

(2) Stardigrandi eesmärk on toetada iseseisvat teadlaskarjääri alustanud teadlast teadus- ja arendustegevuse projekti elluviimisel, oma uurimisrühma loomisel ning järelkasvu edendamisel teadus- ja arendusasutuses, ülikoolis või evalveeritud rakenduskõrgkoolis.

(3) Rühmagrandi eesmärk on toetada teadlast ja tema juhitavat uurimisrühma kõrgetasemelise teadus- ja arendustegevuse projekti elluviimisel ja järelkasvu edendamisel teadus- ja arendusasutuses, ülikoolis või evalveeritud rakenduskõrgkoolis.

**§ 7. Rahastamise valdkonnad**

Uurimistoetusi antakse välja järgmistes rahastamise valdkondades:
1) täppisteadused;
2) bio- ja keskkonnateadused;
3) tehnika ja tehnoloogia;
4) arsti- ja terviseteadused;
5) põllumajandusteadused ja veterinaaria;
6) sotsiaalteadused;
7) humanitaarteadused ja kunstid.

**§ 8. Uurimistoetuse väljaandmise korraldus**

Uurimistoetuse taotluste ja aruannete hindamisjuhendid ning taotlemise ja aruandluse vormid kehtestab rakendusüksus, arvestades käesoleva määruse tingimusi.

# 2. peatükk
# Toetatavad tegevused, uurimistoetuse suurus ja periood

**§ 9. Toetatavad tegevused**

(1) Uurimistoetust antakse järgmistele tegevustele, millega aidatakse kaasa käesoleva määruse §-s 6 nimetatud eesmärkide saavutamisele:
1) alusuuringute ja rakendusuuringute läbiviimine;
2) teadus- ja arendustegevuseks vajalike seadmete ja taristu soetamine, hooldamine ja kaasajastamine;
3) teadustaristu, sealhulgas välisriikides asuva teadustaristu, kasutamine;
4) projektiga seotud riigisisene ja rahvusvaheline koostöö, sealhulgas projektiga otseselt seotud erialastes ühendustes ja assotsiatsioonides osalemine;
5) teadus- ja arendustegevuse tulemuste tutvustamine ja levitamine;
6) projektiga seotud isikute mobiilsus ja pädevuse kasvatamine.

(2) Uurimistoetust ei saa kasutada teise toetusmeetme, tegevuse või projekti omafinantseeringu katmiseks.

**§ 10. Uurimistoetuse määrad**

(1) Järeldoktorigrandi toetuse määr on 6333 eurot kalendrikuus ja 76 000 eurot aastas.

(2) Stardigrandi toetuse määrad on:
1) 6333 eurot kalendrikuus ja 76 000 eurot aastas;
2) 9750 eurot kalendrikuus ja 117 000 eurot aastas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud stardigrandi määra on võimalik taotleda juhul, kui täidetud on käesoleva määruse § 15 lõikes 9 nimetatud tingimus.

(4) Rühmagrandi toetuse määrad on:
1) 16 033 eurot kuus ja 192 400 eurot aastas;
2) 22 500 eurot kuus ja 270 000 eurot aastas.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 nimetatud rühmagrandi määra on võimalik taotleda juhul, kui on täidetud käesoleva määruse § 15 lõikes 11 nimetatud tingimus.

(6) Uurimistoetust võib taotleda käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud määrast väiksemas mahus.

(7) Uurimistoetuse mahu väikseim arvestusperiood on üks kuu.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud järeldoktorigrandi toetuse määr sisaldab personali- ja teadustöö otseseid kulusid ning kaudset kulu. Kaudse kulu suurus on 5% otseste kulude summast ning see lisandub otsestele kuludele.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 4 nimetatud stardigrandi ja rühmagrandi toetuse määr sisaldab personali- ja teadustöö otseseid kulusid ning kaudset kulu. Kaudse kulu suurus on 25% otseste kulude summast ning see lisandub otsestele kuludele.

**§ 11. Uurimistoetuse periood**

(1) Järeldoktorigrandi periood on minimaalselt 12 kuud ja maksimaalselt 36 kuud.

(2) Stardigrandi ja rühmagrandi periood on minimaalselt 36 kuud ja maksimaalselt 60 kuud.

(3) Järeldoktorigrandi periood algab taotlemise aastale järgneval aastal toetuse saaja taotletud ajal, kuid mitte hiljem kui sama aasta 1. juulil.

(4) Stardigrandi ja rühmagrandi periood algab taotlemise aastale järgneva aasta 1. jaanuaril.

(5) Toetuse saaja ja rakendusüksus võivad kokku leppida käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud kuupäevast hilisema algusaja, kuid mitte hilisema kui taotlemise aastale järgneva aasta 1. detsember.

(6) Kui uurimistoetuse perioodi algusaeg on hilisem käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatust, ei pikene projekti lõpptähtaeg ning toetuse maht väheneb hiljem alustatud kuu(de)le vastavas mahus.

# 3. peatükk
# Uurimistoetuse taotlemine ning nõuded taotlusele, taotlejale, uurimisrühmale ja projektis osalevatele isikutele

### § 12. Uurimistoetuse taotlemine

(1) Uurimistoetuse taotlusvooru kuulutab välja rakendusüksus oma kodulehel.

(2) Uurimistoetuse taotlemine ja taotluse menetlemine toimub Eesti Teadusinfosüsteemis (edaspidi *ETIS*).

### § 13. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus koostatakse inglise keeles, eestikeelse kokkuvõttega.

(2) Taotluses esitatakse vähemalt järgmised andmed:
1) projekti pealkiri eesti ja inglise keeles;
2) andmed taotleja kohta, sealhulgas üldandmed, töötamise andmed, teaduskraadi andmed, publikatsioonide ja tööstusomandite andmed, projektidega seotuse andmed;
3) andmed teadus- ja arendusasutuse, ülikooli või evalveeritud rakenduskõrgkooli (edaspidi *asutus*) kohta, kus toetuse saaja projekti perioodil plaanib töötada, sealhulgas juriidiline nimetus, õiguslik vorm, kontaktandmed, andmed evalveerimise kohta ning kontaktisiku andmed;
4) andmed projekti kaasatud teiste juriidiliste isikute ja asutuste kohta, sealhulgas juriidiline nimetus, õiguslik vorm, kontaktandmed, andmed evalveerimise kohta ning kontaktisiku andmed;
5) andmed projekti kaasatud põhitäitjate ja täitjate kohta, kui asjakohane, sealhulgas isiku üldandmed, töötamise andmed, teaduskraadi andmed, publikatsioonide ja tööstusomandite andmed, projektidega seotuse andmed;
6) taotletava toetuse määr ja toetuse periood;
7) projekti teadusliku sisu kirjeldus;
8) projekti tulemuste mõju ja tutvustamise kirjeldus;
9) projektiga seotud teaduseetika ja andmehalduse ülevaade.

(3) Järeldoktorigrandi taotlemisel esitatakse taotluses lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmetele ka andmed koostööasutuse ja juhendaja kohta, sealhulgas juhendaja üldandmed, töötamise andmed, teaduskraadi andmed, publikatsioonide ja tööstusomandite andmed, juhendamise andmed ja projektidega seotuse andmed ning koostööasutuse kinnituskiri.

(4) Projekt on teaduslik uurimistöö, milles on selgelt piiritletud uurimisprobleem ning selle lahendamiseks kavandatud alusuuring ja/või rakendusuuring.

(5) Rakendusüksusel on õigus küsida taotlejalt ja asutuselt taotluses oleva info tõendamiseks täiendavaid andmeid ja dokumente.

(6) Uurimistoetuse taotluse kinnitab asutus. Asutus annab taotluse kinnitamisega nõusoleku taotluse esitamiseks ja asutuse kohustuste täitmiseks.

### § 14. Nõuded taotlejale

(1) Järeldoktorigranti saab taotleda isik:
1) kellel on doktorikraad või kes kaitseb doktorikraadi taotlusvooru toimumise kalendriaasta jooksul;
2) kellel ei ole taotlemise aasta 1. jaanuariks möödunud üle viie aasta viimase doktorikraadi omistamisest Eestis;
3) kes on vahetult enne taotlusvooru tähtaega elanud, töötanud või õppinud Eestis vähemalt 12 järjestikust kuud;

4) kes ei ole varem olnud järeldoktorigrandi saaja;
5) kes ei ole ajaliselt kattuval perioodil märgitud teises uurimistoetuse või kohanemistoetuse taotluses uurimisrühma liikmena.

(2) Stardigranti saab taotleda isik:
1) kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon;
2) kellel on projekti kavandatava alguse aasta 1. jaanuariks viimase doktorikraadi omistamisest möödas vähemalt kaks aastat, kuid mitte rohkem kui kümme aastat;
3) kes ei ole varem olnud stardigrandi või rühmagrandi toetuse saaja;
4) kes ei ole ajaliselt kattuval perioodil märgitud teises uurimistoetuse taotluses uurimisrühma liikmena.

(3) Kui järeldoktorigrandi või stardigrandi taotleja on olnud pärast viimase doktorikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni omandamist ja projekti algusaastale eelneva kümne aasta sees mõjuvatel põhjustel teadustööst eemal või teinud seda väiksema koormusega kui 0,5, pikeneb selle perioodi võrra käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 ja lõike 2 punktis 2 nimetatud tähtaeg täiskuudes ümardatuna suurema kuude arvuni.

(4) Rühmagranti saab taotleda isik:
1) kellel on doktorikraad või sellele vastav kvalifikatsioon;
2) kes ei ole ajaliselt kattuval perioodil märgitud üheski teises uurimistoetuse taotluses uurimisrühma liikmena;
3) kes ei osale taotluses kirjeldatud projektis osalemisega ajaliselt kattuval perioodil teises uurimistoetuse projektis uurimisrühma liikmena ega ole tagasipöörduva teadlase toetuse või kohanemistoetuse saaja.

(5) Uurimistoetust ei saa taotleda isik:
1) kelle uurimistoetuse taotlus jäi kahes eelmises järjestikuses taotlusvoorus vähemalt ühes hindamiskriteeriumis alla kvalifitseerumislävendi või eelmises taotlusvoorus vähemalt kahes hindamiskriteeriumis alla kvalifitseerumislävendi;
2) kes on kolme uurimistoetuse taotlemisele eelnenud aasta jooksul jätnud mõjuva põhjuseta tähtaegselt esitamata rakendusüksuse rahastatud projekti aruande või kelle aruannet ei ole rakendusüksus heaks kiitnud;
3) kelle varasemas rakendusüksusele esitatud taotluses või tegevuses rakendusüksuse rahastatud projekti raames on tuvastatud oluline nõuete rikkumine, valeandmete esitamine, loomevargus või petturlus, ning rikkumise tuvastamisest on taotlemise aasta 1. jaanuariks möödunud vähem kui kolm aastat.

(6) Taotleja saab samaaegselt taotleda ainult ühte uurimistoetust.

(7) Taotleja on projekti, millele uurimistoetust taotletakse, vastutav täitja.

**§ 15. Nõuded uurimisrühmale ja projektis osalevatele isikutele**

(1) Järeldoktorigrandi projekti peab olema kaasatud juhendaja, kes:
1) omab doktorikraadi või sellele vastavat kvalifikatsiooni ning kes töötab töölepingu alusel koostööasutuses;
2) ei ole olnud taotleja doktoritöö (kaas)juhendaja.

(2) Uurimisrühm on stardigrandi või rühmagrandi projekti elluviimiseks moodustatud meeskond, kuhu kuuluvad projekti toetuse saaja, põhitäitja(d) ja täitja(d).

(3) Põhitäitja on:
1) teadus- ja arendustegevust läbiviiv isik, kes kuulub uurimisrühma, omab doktorikraadi või sellele vastavat kvalifikatsiooni ning töötab projektis osalemise perioodil teadus- ja arendusasutuses, ülikoolis või evalveeritud rakenduskõrgkoolis töölepingu alusel;
2) stardigrandi projekti kaasatud doktorant, kes õpib projektis osalemise perioodil ülikoolis.

(4) Põhitäitja igakuine töötasu kaetakse projektis osalemise perioodil vähemalt osaliselt projekti vahenditest, välja arvatud juhul, kui põhitäitjaks on doktorant, kelle töötasu või stipendiumi võib katta projekti vahenditest.

(5) Põhitäitja ei või projektis osalemise perioodiga kattuval ajavahemikul osaleda teises uurimistoetuse, tagasipöörduva teadlase toetuse, kohanemistoetuse, sissetuleva järeldoktori toetuse projektis toetuse saaja või (põhi)täitjana ega olla märgitud uurimistoetuse taotluses, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud juhul.

(6) Doktorant võib samaaegselt olla stardigrandi projekti põhitäitja ja rühmagrandi projekti täitja, kui tema doktoritöö juhendaja on nendest ühe projekti toetuse saaja või põhitäitja ning doktoritöö on projektiga seotud.

(7) Täitja on uurimisrühma kuuluv isik, kelle töö on projektiga sisuliselt seotud ja kes projektis osalemise perioodil töötab töölepingu alusel või õpib teadus- ja arendusasutuses, ülikoolis või evalveeritud rakenduskõrgkoolis, kellel ei ole doktorikraadi või sellele vastavat kvalifikatsiooni ning kes ei vasta põhitäitjale esitatud nõuetele.

(8) Täitja töötasu või stipendiumi võib katta projekti vahenditest.

(9) Käesoleva määruse § 10 lõike 2 punktis 2 nimetatud stardigrandi määra taotlemisel ja projekti elluviimisel tuleb moodustada uurimisrühm, kuhu kuulub kogu projekti vältel lisaks toetuse saajale vähemalt üks põhitäitja, kes töötab teadus- ja arendusasutuses, ülikoolis või evalveeritud rakenduskõrgkoolis vähemalt 0,2 koormusega.

(10) Rühmagrandi taotlemiseks ja projekti elluviimiseks tuleb moodustada vähemalt kolmeliikmeline uurimisrühm, kuhu kuulub kogu projekti vältel lisaks toetuse saajale vähemalt üks põhitäitja.

(11) Käesoleva määruse § 10 lõike 4 punktis 2 nimetatud rühmagrandi määra taotlemisel ja projekti elluviimisel tuleb moodustada uurimisrühm, kuhu kuulub kogu projekti vältel lisaks toetuse saajale vähemalt kolm põhitäitjat, kes töötavad teadus- ja arendusasutuses, ülikoolis või evalveeritud rakenduskõrgkoolis vähemalt 0,5 koormusega.

(12) Projekti võib kaasata koostööpartnerina isiku, kes ei kuulu uurimisrühma. Koostööpartneri töölepingu alusel makstavat töötasu ei saa katta uurimistoetuse eelarvest.

# 4. peatükk
# Taotluse menetlemine ja hindamine ning toetuse määramine

**§ 16. Taotluse nõuetele vastavuse kontroll**

(1) Taotluse nõuetele vastavuse kontrolli viib läbi rakendusüksus, hinnates taotleja, taotluse, asutuse, uurimisrühma ning projekti kaasatud isikute vastavust käesoleva määruse tingimustele ning taotluse vastavust taotlusvormi nõuetele.

(2) Kui taotluses esineb vormilisi puudusi, määrab rakendusüksus nende kõrvaldamiseks kuni kümnepäevase tähtaja.

(3) Rakendusüksus võib nõuetele vastavuse kontrolli tulemusena jätta taotluse läbi vaatamata, kui:
1) taotleja, taotlus, asutus, uurimisrühm või projekti kaasatud isikud ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja mittevastavust ei ole võimalik taotlust sisuliselt muutmata kõrvaldada;
2) taotleja ei kõrvalda mittevastavust rakendusüksuse määratud tähtajaks.

(4) Rakendusüksus teeb taotluse mitterahuldamise otsuse, kui nõuetele vastavuse kontrolli tulemusena teeb taotleja taotluses muudatusi, mis ei ole seotud rakendusüksuse nimetatud vormilise puuduse kõrvaldamisega.

(5) Taotleja ja asutus on kohustatud rakendusüksust viivitamatult teavitama, kui taotluse menetlemise perioodil ilmnevad taotleja või taotluse nõuetele vastavust mõjutavad asjaolud.

**§ 17. Hindamiskriteeriumid ja hindamismetoodika**

(1) Järeldoktorigrandi taotlust hinnatakse järgmiste hindamiskriteeriumide alusel:
1) projekti teaduslik põhjendatus ja teostatavus;
2) taotleja pädevus;
3) juhendaja pädevus;
4) projekti olulisus, sealhulgas olulisus Eestile.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud hindamiskriteeriumi hinne võetakse järeldoktorigrandi taotluse koondhindes arvesse koefitsiendiga 0,8.

(3) Stardigrandi taotlust hinnatakse järgmiste hindamiskriteeriumide alusel:
1) projekti teaduslik põhjendatus;
2) projekti teostatavus;
3) taotleja pädevus;
4) projekti olulisus ja potentsiaalne mõju.

(4) Stardigrandi taotluse hindamisel võetakse käeoleva paragrahvi lõike 3 punktis 4 nimetatud hindamiskriteeriumi hinne taotluse koondhindes arvesse koefitsiendiga 0,8.

(5) Rühmagrandi taotlust hinnatakse järgmiste hindamiskriteeriumide alusel:
1) projekti teaduslik põhjendatus;
2) projekti teostatavus;
3) taotleja pädevus;
4) uurimisrühma tugevus ja potentsiaal;
5) projekti olulisus ja potentsiaalne mõju.

(6) Rühmagrandi taotluse hindamisel võetakse käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 4 nimetatud hindamiskriteeriumi hinne taotluse koondhindes arvesse koefitsiendiga 0,6.

(7) Taotlusi hinnatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 5 nimetatud hindamiskriteeriumite alusel skaalal 1 (mitterahuldav) kuni 5 (suurepärane). Hinded antakse sammuga 0,5 punkti.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 5 nimetatud hindamiskriteeriumide kvalifitseerumislävend on 3 punkti.

(9) Kvalifitseerumislävendi ületamist hinnatakse enne käesoleva paragrahvi lõigetes 2, 4 ja 6 sätestatud koefitsientide rakendamist.

(10) Taotluste koondhinne arvutatakse hindamiskriteeriumide hinnete summana pärast käesoleva paragrahvi lõigetes 2, 4 ja 6 sätestatud koefitsientide rakendamist.

(11) Taotlus ei kuulu rahuldamisele, kui:
1) taotlus ei ületa vähemalt ühes hindamiskriteeriumis kvalifitseerumislävendit;
2) taotluse koondhinne on madalam kui 80 protsenti võimalikust maksimaalsest hindest.

**§ 18. Taotluse hindamine**

(1) Taotluste hindamiseks moodustab rakendusüksus hindamisnõukogu ettepaneku alusel eksperdikomisjonid.

(2) Eksperdikomisjonide koosseis avalikustatakse aasta pärast koosseisu kinnitamist.

(3) Hindamisnõukogu määrab, millises eksperdikomisjonis taotlust hinnatakse.

(4) Rakendusüksusel on õigus hindamisnõukogu või eksperdikomisjoni liikme ettepanekul kaasata uurimistoetuse taotluse hindamisse eksperdikomisjoni väliseid eksperte.

(5) Eksperdikomisjon koostab taotlusele esialgse hinnangu ning moodustab oma hinnatud taotluste paremusjärjestuse uurimistoetuse liikide või rahastamise valdkondade lõikes.

(6) Taotlejale ja asutusele ei avaldata taotlust hinnanud ekspertide nimesid.

(7) Rakendusüksus teeb taotlejale ja asutusele taotluse esialgse hinnangu ning asukoha paremusjärjestuses kättesaadavaks ning määrab ärakuulamise tähtaja.

(8) Taotlejal ja asutusel on õigus ärakuulamise raames esitada kirjalik arvamus eksperdikomisjoni hinnangu kohta.

(9) Hindamisnõukogu kinnitab eksperdikomisjoni hinnangu ja ärakuulamismenetluse tulemusena taotluse lõpphinnangu ning taotluste paremusjärjestused eksperdikomisjonide ja uurimistoetuste liikide või rahastamise valdkondade lõikes.

**§ 19. Rahastamisettepaneku tegemine**

(1) Uurimistoetuste eelarve jaotamisel uurimistoetuse liikide ja rahastamise valdkondade vahel lähtub rakendusüksus järgmistest põhimõtetest:
1) järeldoktorigrandi toetuse eelarve võimaldab välja anda vähemalt ühe järeldoktorigrandi igas rahastamise valdkonnas;
2) stardigrandi ja rühmagrandi eelarve võimaldab välja anda vähemalt ühe stardigrandi ja ühe rühmagrandi igas rahastamise valdkonnas;
3) eelarve jagunemisel rahastamise valdkondade vahel võetakse arvesse uurimistoetusteks eraldatud vahendeid, rahastamise valdkonnas vabanevaid vahendeid ja rahastamise valdkonna varasemate aastate eelarve osakaale.

(2) Rakendusüksus analüüsib järjepidevalt uurimistoetuste eelarve jagunemise asja- ja ajakohasust rahastamise valdkondade vahel ning vajaduse korral muudab käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 3 alusel määratud uurimistoetuse eelarve jagunemist uurimistoetuse liikide ja rahastamise valdkondade vahel.

(3) Hindamisnõukogu arvestab rahastamisettepaneku tegemisel taotlusvooruks eraldatud rahaliste vahendite mahtu ja rakendusüksuse poolt määratud vahendite jaotust uurimistoetuste liikide ja rahastamise valdkondade vahel.

(4) Hindamisnõukogu lähtub rahastamisettepaneku tegemisel põhimõttest, et igas rahastamise valdkonnas antakse välja vähemalt üks järeldoktorigrant, stardigrant ja rühmagrant, kui vastavas rahastamise valdkonnas on vähemalt üks vastavat liiki kvalifitseerumislävendi ületanud taotlus, mille lõplik hinne on vähemalt 80 protsenti maksimaalsest hindest.

(5) Hindamisnõukogu lähtub rahastamisettepaneku tegemisel taotluste paremusjärjestusest.

(6) Kui ühes rahastamise valdkonnas on mitu paremusjärjestust, teeb hindamisnõukogu esmalt rahastamisettepaneku iga paremusjärjestuse esimesele taotlusele.

(7) Kui taotlusvooru rahalistest vahenditest ei jätku kõigi rahastamise valdkonna paremusjärjestuste esimeste taotluste rahastamiseks või kui hindamisnõukogu peab tegema rahastamisettepaneku järgmistele taotlustele, lähtub hindamisnõukogu järgmistest võrdse kaaluga põhimõtetest:
1) soodustada projektide mitmekesisust valdkondade lõikes;
2) soodustada erinevate asutuste esindatust;

3) soodustada toetuse saajate soolist tasakaalu;
4) soodustada toetuse saajate vanuselist tasakaalu.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud põhimõtete ammendumisel on hindamisnõukogul õigus rahastamisettepaneku tegemisel võrrelda taotlusi lõpphinnangute ja taotletud uurimistoetuse mahtude alusel.

(9) Hindamisnõukogul on õigus otsustada eelarvevahendite ümberpaigutamine rahastamise valdkondade vahel juhul, kui mõnes rahastamise valdkonnas jääb pärast rahastusettepanekute tegemist alles summa, mis ei ole piisav uurimistoetuse väljaandmiseks. Hindamisnõukogu võib jäägi suunata teise rahastamise valdkonda, kus see võimaldab toetuse andmist.

(10) Arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 3 kuni 9 toodud põhimõtteid, teeb hindamisnõukogu rakendusüksusele ettepaneku:
1) taotlus rahuldada;
2) taotlus rahuldada hindamisnõukogu seatud tingimustega;
3) taotlus määrata ootenimekirja;
4) taotlust mitte rahuldada.

(11) Ootenimekirjas olevale taotlusele teeb hindamisnõukogu rahastamisettepaneku, kui taotlusvoorus vabaneb rahalisi vahendeid või taotlusvooru eelarve suureneb.

(12) Käesoleva paragrahvi lõike 10 punktides 1–3 nimetatud taotluste teaduseetika ja andmehalduse aspektide hindamise korraldab rakendusüksus. Teaduseetika ja andmehalduse aspektide hindamise osas on rakendusüksusel õigus seada taotluse rahuldamiseks tingimused.

(13) Rakendusüksus teavitab taotlejat ja asutust taotluse rahuldamise ettepanekust.

(14) Kui taotluse rahuldamise ettepanekule on seatud täiendavad tingimused, peavad taotleja ja asutus andma nõusoleku nende täitmiseks.

**§ 20. Taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise kord**

(1) Rakendusüksus teeb hindamisnõukogu ettepaneku alusel otsuse:
1) taotlus rahuldada;
2) taotlus rahuldada hindamisnõukogu või rakendusüksuse seatud tingimustega;
3) taotlust mitte rahuldada.

(2) Rakendusüksus teeb otsuse jätta taotlus rahuldamata, kui
1) taotlus ei ületanud vähemalt ühes hindamiskriteeriumis kvalifitseerumislävendit vastavalt käesoleva määruse § 17 lõike 11 punktile 1;
2) taotluse lõplik koondhinne jääb alla 80 protsendi maksimaalsest võimalikust lõplikust hindest vastavalt käesoleva määruse § 17 lõike 11 punktile 2;
3) taotleja ja asutus ei nõustunud taotluse rahuldamise ettepanekus seatud tingimustega;
4) hindamisnõukogu ei teinud ootenimekirja määratud taotluse kohta taotluse rahuldamise ettepanekut;
5) hindamisnõukogu on teinud vastava ettepaneku;
6) taotluses tuvastatakse valeandmete kasutamine, loomevargus, petturlus või kui selgub, et taotleja, taotlus, asutus, uurimisrühm või projekti kaasatud isikud ei vasta enam käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

# 5. peatükk
# Uurimistoetuse eraldamine, projekti elluviimine, projekti muutmine, projekti ajutine peatamine ja pikendamine

**§ 21. Uurimistoetuse eraldamine**

(1) Uurimistoetuse eraldamiseks sõlmitakse kolmepoolne leping toetuse saaja, asutuse ja rakendusüksuse vahel pärast käesoleva määruse § 20 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud otsuse tegemist.

(2) Mitmeaastase projekti korral sõlmitakse toetuse eraldamiseks igal aastal uus leping, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul.

(3) Rakendusüksusel on õigus sõlmida leping kaheks järjestikuseks kalendriaastaks, kui lepingu kestus ei ületa 18 kuud.

(4) Lepingu sõlmimisel on rakendusüksusel õigus seada projekti jätkusuutlikkuse või projekti elluviimiseks seatud nõuete täitmise tagamiseks tingimused, mida toetuse saaja ja asutus on kohustatud uurimistoetuse eraldamise jätkamiseks täitma.

**§ 22. Uurimistoetuse elluviimise tingimused toetuse saajale**

(1) Toetuse saaja ei saa projektiga ajaliselt kattuval perioodil:
1) osaleda teise stardigrandi või rühmagrandi elluviimises uurimisrühma liikmena;
2) olla järeldoktorigrandi, sissetuleva järeldoktori toetuse, tagasipöörduva teadlase toetuse või kohanemistoetuse saaja.

(2) Järeldoktorigrandi toetuse saaja peab töötama projekti elluviimise ajal täiskoormusega asutuses ning viima projekti ellu koostööasutuse juures. Põhjendatud juhtudel võib järeldoktoriprojekti kuni 50% ulatuses viia ellu Eestis.

(3) Stardigrandi toetuse saaja peab töötama projekti elluviimise ajal vähemalt 0,8 koormusega asutuses, töö asukohaga Eestis ja tema töötasu kaetakse vähemalt osaliselt projekti vahenditest.

(4) Rühmagrandi toetuse saaja peab töötama projekti elluviimise ajal vähemalt 0,8 koormusega asutuses, töö asukohaga Eestis.

(5) Järeldoktorigrandi ja stardigrandi toetuse saajat ei saa uurimistoetuse projekti elluviimise perioodil asendada.

(6) Rühmagrandi toetuse saajat on võimalik uurimistoetuse projekti elluviimise perioodil asendada sama projekti põhitäitjaga vastavalt käesoleva määruse §-s 23 sätestatud tingimustele.

**§ 23. Projekti muutmine**

(1) Projekti oluliseks muutmiseks esitab toetuse saaja rakendusüksusele põhjendatud taotluse, mille kinnitab asutus.

(2) Projekti oluliseks muutmiseks loetakse:
1) stardigrandi või rühmagrandi toetuse saaja töökoormuse vähendamist alla 0,8;
2) rühmagrandi toetuse saaja asendamist;
3) asutuse muutmist;
4) järeldoktorigrandi projekti koostööasutuse ja/või juhendaja muutmist;
5) projekti tegevuste ja tööplaani muutmist, kui need mõjutavad projekti eesmärkide saavutamist;
6) projekti kogueelarve muutmist rohkem kui 20 protsendi ulatuses;
7) toetuse määra vähendamist.

(3) Hindamisnõukogu hindab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1–5 nimetatud muudatuse põhjendatust ja mõju projekti eesmärkide saavutamisele ning muudatuse kooskõla käesolevas määruses sätestatud tingimustega ning teeb rakendusüksusele ettepaneku:
1) taotlus rahuldada;
2) taotlust mitte rahuldada.

(4) Rakendusüksus hindab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 6 ja 7 nimetatud muudatuse põhjendatust ja mõju projekti eesmärkide saavutamisele ning muudatuse kooskõla käesolevas määruses sätestatud tingimustega, pidades vajaduse korral nõu hindamisnõukoguga.

(5) Rakendusüksus teeb lähtudes käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud hindamise tulemusest otsuse:
1) taotlus rahuldada;
2) taotlust mitte rahuldada.

(6) Kui rakendusüksus rahuldab projekti muutmise taotluse, sõlmib rakendusüksus vajadusel projekti läbiviimiseks uue lepingu.

**§ 24. Projekti ajutine peatamine ja pikendamine**

(1) Toetuse saajal on õigus taotleda projekti ajutist peatamist tema vanemapuhkuse, emapuhkuse, isapuhkuse, kaitseväeteenistuse, raske haiguse või muu erakorralise asjaolu puhul, mille tõttu osutub projekti elluviimine võimatuks või on olulisel määral raskendatud.

(2) Projekti ajutist peatamist võib kokku taotleda kuni kolmeks aastaks.

(3) Toetuse saajal on õigus taotleda uurimistoetuse perioodi pikendamist mõjuvatel põhjustel kuni kaheteistkümneks kuuks, esitades taotluse rakendusüksusele vähemalt kaks kuud enne projekti lõpptähtaega.

(4) Rakendusüksus hindab uurimistoetuse perioodi peatamise või pikendamise taotluse põhjendatust ning rahuldab taotluse või jätab selle rahuldamata.

(5) Kui rakendusüksus rahuldab projekti ajutise peatamise taotluse, peatub leping ning projekti lõppkuupäev lükkub peatatud aja võrra edasi.

(6) Uurimistoetuse maht projekti ajutisel peatamisel või pikendamisel ei muutu.

# 6. peatükk
# Toetuse kasutamise aruandlus ja projekti tulemuste avalikustamine

**§ 25. Toetuse kasutamise aruandlus**

(1) Toetuse saaja esitab ETIS-es järgmised asutuse poolt kinnitatud aruanded:
1) vahearuanne;
2) lõpparuanne.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud vahearuanne esitatakse juhul, kui uurimistoetuse projekti kestus on vähemalt neli aastat.

(3) Toetuse kasutamise aruanne esitatakse eesti või inglise keeles.

(4) Kui toetuse saaja ei esita käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aruannet rakendusüksuse määratud tähtajaks, esitab aruande asutus.

(5) Projekti aruannet hindab hindamisnõukogu.

(6) Rakendusüksusel on õigus küsida toetuse saajalt ja asutuselt toetuse kasutamise kohta täiendavat teavet.

**§ 26. Vahearuanne**

(1) Vahearuanne esitatakse projekti kolmandal aastal rakendusüksuse määratud tähtajaks.

(2) Vahearuandes esitatakse vähemalt järgmised andmed:
1) uurimistöö tulemuste ülevaade ning teave tegevuste kohta, mis vajasid asjaomase eetikakomitee hinnangut;
2) projekti elluviimise tulemusel avaldatud publikatsioonide terviktekstid ja tööstusomandid, milles on viidatud uurimistoetusele;
3) projekti avalikkusele tutvustavate tegevuste ülevaade;
4) projekti muudatuste ülevaade, sealhulgas andmed (põhi)täitjate koosseisu muutmise kohta;
5) projekti jätkusuutlikkuse põhjendus;
6) projekti teadusandmete haldamise ülevaade;
7) uurimistoetuse eraldamisele seatud tingimuste täitmine, kui asjakohane.

(3) Rakendusüksus teeb hindamisnõukogu ettepaneku alusel otsuse:
1) kiita vahearuanne heaks ning jätkata projekti rahastamist taotletud mahus;
2) kiita vahearuanne heaks ning jätkata projekti rahastamist taotletud mahus täiendavate tingimustega;
3) kiita vahearuanne heaks ning jätkata projekti rahastamist vähendatud mahus, kui selle tingivad muudatused uurimisrühma koosseisus või projekti tegevustes;
4) jätta vahearuanne heaks kiitmata ning algatada projekti ennetähtaegne lõpetamine vastavalt käesoleva määruse § 29 lõike 1 punktile 6.

(4) Kui rakendusüksus otsustab jätkata projekti rahastamisega täiendavate tingimustega või vähendatud mahus, peavad toetuse saaja ja asutus andma nõusoleku tingimuste täitmiseks.

**§ 27. Lõpparuanne**

(1) Lõpparuanne esitatakse pärast projekti lõppemist rakendusüksuse määratud tähtajaks.

(2) Lõpparuandes esitatakse vähemalt järgmised andmed:
1) projekti tulemuste ülevaade ning eesti- ja ingliskeelne populaarteaduslik lühikokkuvõte;
2) projekti elluviimise tulemusel avaldatud publikatsioonide terviktekstid ja tööstusomandid, milles on viidatud uurimistoetusele;
3) saavutatud tulemuste teadusliku ja ühiskondliku mõju kirjeldus, sealhulgas tulemuste rakendatavus ja olulisus kultuurile, ühiskonnale või majandusele ning kavandatud jätkamissuunad, kui asjakohane;
4) projekti tutvustamisega seotud tegevused;
5) finantsaruanne, mis on kooskõlas asutuse raamatupidamise andmetega;
6) projekti teadusandmete haldamise ülevaade;
7) toetuse eraldamisele seatud tingimuste täitmise kirjeldus, kui asjakohane;
8) selgitus Nagoya protokolli hoolsuskohustuse rakendamisest, kui asjakohane.

(3) Rakendusüksus teeb hindamisnõukogu ettepaneku alusel otsuse:
1) kiita lõpparuanne heaks;
2) jätta lõpparuanne heaks kiitmata.

(4) Kui rakendusüksus jätab projekti lõpparuande heaks kiitmata, siis ei saa toetuse saaja järgneva kolme aasta jooksul taotleda uurimistoetust vastavalt käesoleva määruse § 14 lõike 5 punktis 2 sätestatule.

(5) Projekti lõpparuande põhitulemuste eesti- ja ingliskeelse populaarteadusliku lühikokkuvõtte teeb rakendusüksus avalikult kättesaadavaks.

**§ 28. Projekti tulemuste avalikustamine**

(1) Uurimistoetuse projekti tulemused ning võimaluse korral projekti raames kogutud andmed tehakse avalikkusele kättesaadavaks, välja arvatud juhul, kui avalikustamist piiravad teised õigusaktid või intellektuaalomandi kaitsmise vajadus.

(2) Projekti tulemuste publitseerimisel tuleb viidata, millise uurimistoetuse projekti vahenditest tegevust on finantseeritud.

(3) Uurimistoetuse projektile viitamine on kohustuslik ETIS-e klassifikatsiooni järgi 1.–3. kategooria publikatsioonides.

(4) Projekti tulemusena avaldatud ja uurimistoetusele viitavad publikatsioonide terviktekstid teeb asutus avalikkusele ETIS-e kaudu kättesaadavaks, kui seda ei piira teised õigusaktid.

(5) Kui kirjastus piirab publikatsioonidele juurdepääsu ajaliselt, teeb asutus publikatsioonide terviktekstid ETIS-e kaudu avalikkusele kättesaadavaks pärast piirangu lõppemist.

# 7. peatükk
# Toetuse ennetähtaegne lõpetamine ja tagasinõudmine

**§ 29. Uurimistoetuse projekti ennetähtaegne lõpetamine**

(1) Rakendusüksusel on õigus toetuse eraldamine ennetähtaegselt lõpetada, kui
1) toetuse saaja või asutus on esitanud vastava taotluse;
2) toetuse saaja, järeldoktorigrandi juhendaja, uurimisrühm ja/või asutus osutub projekti elluviimise ajal käesolevas määruses sätestatud tingimustele mittevastavaks;
3) toetuse saaja, (põhi)täitja, järeldoktorigrandi juhendaja või asutus on projekti elluviimisega seoses rikkunud õigusaktides sätestatud nõudeid;
4) toetuse saaja ei ole võimeline projekti juhtima, rühmagrandi projekti puhul toetuse saajat ei asendata;
5) järeldoktorigrandi projekti juhendaja ei ole võimeline järeldoktorit juhendama ning juhendajat ei asendata;
6) toetuse saaja on jätnud mõjuva põhjuseta tähtaegselt esitamata projekti vahearuande või rakendusüksus ei kiida heaks projekti vahearuannet;
7) toetuse saaja ja asutus ei nõustu projekti rahastamise jätkamisega kaasnevate tingimuste täitmisega või rahastamisega vähendatud mahus;
8) toetuse saaja või asutus ei ole tähtaegselt täitnud uurimistoetuse eraldamiseks seatud tingimusi;
9) rakendusüksus ei rahulda projekti olulise muutmise või ajutise peatamise taotlust ning projekti elluviimine taotluses kirjeldatud viisil ei ole võimalik;
10) projekti elluviimiseks vajaliku asjaomase eetikakomitee hinnangut ei ole esitatud hiljemalt inimuuringu või loomkatse alguseks;
11) toetuse saaja või asutus on esitanud tahtlikult valeandmeid või projektiga seotud tegevuses on ilmnenud loomevargus või petturlus;
12) ilmneb, et toetuse saaja ei ole projekti tegevusi vastavalt tööplaanile ellu viinud ning projekt ei ole jätkusuutlik või on toetuse saaja muutnud projekti tegevusi mahus, mis mõjutab projekti eesmärkide saavutamist ning projekti muutmist ei ole taotletud vastavalt käesoleva määruse §-s 23 sätestatud korrale.

(2) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud otsuse tegemist võimaldab rakendusüksus toetuse saajal ja asutusel esitada kirjalik ühisarvamus projekti ennetähtaegse lõpetamise kohta rakendusüksuse määratud tähtajaks.

(3) Uurimistoetuse ennetähtaegsel lõpetamisel on asutus kohustatud kasutamata toetuse osa koos proportsionaalse osaga kaudsest kulust rakendusüksusele tagasi kandma hiljemalt seitsme kalendripäeva jooksul alates tagasinõude saamise kuupäevast.

(4) Uurimistoetuse ennetähtaegsel lõpetamisel esitab toetuse saaja lõpparuande vastavalt käesoleva määruse §-dele 25 ja 27.

**§ 30. Toetuse tagasinõudmise tingimused ja kord**

(1) Asutus on kohustatud võimaldama rakendusüksusel või tema volitatud isikul läbi viia uurimistoetuse kasutamise kontrolli ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas esitama kõik nõutud dokumendid.

(2) Rakendusüksusel on õigus teha otsus uurimistoetuse osalise või täieliku tagasinõudmise kohta, kui:

1) toetuse saaja on saanud toetust teadlikult esitatud valeandmete alusel või toetuse saaja on projekti aruandes teadlikult esitanud valeandmeid;
2) toetuse saaja ja asutus ei ole kasutanud toetust sihtotstarbeliselt uurimistoetuse taotluses kirjeldatud projekti elluviimiseks;
3) toetuse saaja ja asutus on kasutanud toetust majandustegevuseks;
4) projekti elluviimisel on eksitud üldtunnustatud teaduseetika normide või teaduse hea tava põhimõtete vastu.

(3) Toetuse tagasinõudmisel on rakendusüksusel õigus toetus tagasi nõuda koos proportsionaalse osaga kaudsest kulust.

(4) Ebaseadusliku riigiabi ja väärkasutatud riigiabi tagastamine toimub vastavalt konkurentsiseaduse §-le 42.

(5) Kui rakendusüksus on teinud uurimistoetuse osalise või täieliku tagasinõudmise otsuse, peab asutus otsuses nimetatud toetuse tagasi maksma 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise kuupäevast alates.

(6) Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib ajatada asutuse põhjendatud taotluse alusel, kui korraga maksmine seab asutuse olulisel määral makseraskustesse.

# 8. peatükk
# Rakendussäte

### § 31. Enne 2026. a määratud kohanemistoetus ja sissetuleva järeldoktori toetus

Käesoleva määruse §-des 2 ja 3 nimetatud toetuste hulka kuuluvad ka rakendusüksuse teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse § $16^1$lõike 1 alusel antud kohanemistoetus ja sissetuleva järeldoktori toetus.

Kristina Kallas
Minister

Triin Laasi-Õige
Kantsler